

HOZZÁSZÓLÁS

Írta: Kelemen János

A magyarság gazdasági megszervezését tartom a legfontosabb kötelességnek. Miután minden megmozduláshoz pénz kell, elsősorban a magyar hiteléletet kell megszervezni. Erős hitelszövetkezet létesítésével lehetővé kell tenni minél több cselédsorban élő földnélküli szorgalmas földművescelédnek, hogy földhöz juthasson. Ha az ötszáz ezer főnyi jugoszláviai magyarság fejenként csak tíz dinár részjegyet jegyez, ötmilliós tőkével megalakulhat a hitelszövetkezet.

A második lépés, hogy magyar gazdaszövetséget alakítsunk az összes magyar gazdakörök bekapcsolásával. Egyidejűleg beszerzési szövetkezetet kell létesíteni a német Agrária mintájára. A beszerzési szövetkezet révén kitűnő, olcsó vetőmaghoz, műtrágyához, gazdasági gépekhez stb. lehetne juttatni a magyar gazdákat. Be kell vezetni a biztosítási ágazatot. A szövetkezeti élet kimélyítésével igen sok magyar intellektuelt lehetne álláshoz juttatni, és felvilágosító munkájuk révén úgy a termelést, mint az értékesítést intézményesen meg lehetne szervezni.

Meg kell szervezni a munka- és állasközvetítést. Propagálni kell a sokgyermekes magyar bére családot minél jobb elhelyezkedését a magyar középbirtokosoknál. Be kell vezetni a cseléd- és tanoncközvetítést, és gondot kell viselni arra, hogy a cselédek és tanoncok ne vesszenek el a magyar kultúra részére. A magyar iparosok gyármányainak népszerűsítésére kiállításokat kell rendezni.

Kulturális téren: állandó vándor színtársulatot kell szervezni a műkedvelők legjobbjaiból, helyi és vidéki könyvtárakat kell létesíteni, és meg kell teremteni a magyar sajtószövetséget, a lapok között jelenleg dúló vagy lappangó konkurenciadűh teljes kikapcsolásával.

A jugoszláviai magyar sajtó eddig is elvégezte feladatát és hivatása magaslatán állt, ki kell azonban kapcsolni jövő munkaprogramjából a vigéci munkát. Ma az a helyzet, hogy a vigéci munkára, a lapok vidéki beszerzésére, ingyenes laposztogatásra stb. túl sokat költenek, ez a kiadás nincs arányban a várható bevétel szaporulattal, s az így előálló kiadás végeredményben a szellemi rész

honorálásának rovására megy. Mert mi történik a vidéken? Ma ennek a lapnak az embere jelenik meg a faluban, és szapulja a másik lapot, holnap a másiké, ma ez a lap osztogatja ingyen az újságot, holnap a másik, az eredmény: hogy amit az egyik lap vigéce ma beszervezett, holnap elrontja a másik lap vigéce. Helyesebb lenne, ha a magyar lapok közösen tartanának egy megbízottat, aki az árusítók ellenőrzését végzi, kikapcsolja a rossz árusítókat, mert annak eldöntését, hogy ki milyen lapot olvas, a közönség ízlésére és ítélőképességére kellene bízni. A lapok tartalom tekintetében versenyezzenek egymással, jelenjenek meg a lapok minél értékesebb írásokkal, és e nemes verseny révén jutassák minél nagyobb keresethez az írókat és a magyar jövő árkászait, az erre leginkább rászoruló magyar újságírókat.